

INTERVJUI S DEKANIMA GRAĐEVINSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU

U POVODU 40. GODIŠNJICE ODSJEKA ZA GEODEZIJU

Kako je Odsjek za geodeziju jedan od četiri odsjeka pri Građevinskom fakultetu u Sarajevu, dekan Građevinskog fakulteta je zapravo i dekan Odsjeka za geodeziju. Obzirom da je 2013. godina, odnosno septembar mjesec 2013. godine, mjesec u kome se navršavaju pune četiri decenije od osnivanja tadašnjeg Geodetskog smjera na Građevinskom fakultetu, upriličeni su razgovori sa profesorima Građevinskog fakulteta koji su bili dekani u posljednjem desetljeću postojanja Odsjeka za geodeziju.

Naravno, svi dekani Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, koji su tu časnu i nimalo jednostavnu funkciju radili tokom posljednjih 40. godina zaslužni za postojanje, opstojanje i razvijanje Odsjeka za geodeziju. Nažalost nije moguće razgovarati sa svim zaslužnim osobama, ali dužni smo im izraziti našu zahvalnost, bilo da su bivši dekani još aktivni profesori, penzioneri ili su pak zauvijek napustili ovaj svijet. Neka njihova djela svjedoče u njihovu korist, jer mudra izreka kaže: „ Za svog se života ne možeš ničim odužiti svome učitelju“. A oni su većini onih u Bosni i Hercegovini koji „kruh nasušni“ zarađuju u zvanju diplomiranog inženjera geodezije olakšali prikupljanja korisnog znanja, kojim opravdavamo posjedovanje diploma koje je izdao Građevinski fakultet Univerziteta u Sarajevu.

Tokom postojanja Odsjeka za geodeziju dva puta je dekan bio geodeta: profesor Faruk Filipović i prof. dr. Faruk Selesković. Nažalost oni više nisu među nama, i prilika je da se bar ovako skromno sjetimo njihovog rada i doprinosa razvoju geodetske profesije u Bosni i Hercegovini. Važno je spomenuti da su ovi dekani, kao i svi profesori i saradnici Odsjeka za geodeziju, dali ogroman doprinos razvoju kvaliteta geodetske struke u BiH, budući da su bili uposlenici jedine institucije na kojoj se sticalo visoko obrazovanje iz oblasti geodezije u našoj državi. Vjerovatno mnogi naši čitaoci nisu upoznati sa sljedećom činjenicom: stanje geodetskih radova u Bosni i Hercegovini do 90-tih godina prošlog stoljeća je bilo najbolje u bivšoj Jugoslaviji, a i mnoge evropske zemlje su nam mogle pozavidjeti kako na kvalitetu, tako i na kvantitu geodetskih radova: geodetskih mreža, izrađenih katastarskih podloga i karata različitih razmjera.

Dakle, nije nažalost moguće razgovarati sa svim dekanima Građevinskog fakulteta koji su nesumnjivo dali veliki doprinos geodetskom obrazovanju u našoj zemlji, (ali i regiji, budući da na Odsjeku za geodeziju tradicionalno studiraju i strani državljani). Namjera uredništva je razgovarati s dekanima koji su tu funkciju obavljali tokom posljednjeg desetljeća. U ovom broju objavljujemo kao prvi u nizu, intervju s dr. sc. Husnom Hrelja, dipl.ing. građevinarstva, redovnim profesorom Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, koji je bio dekan početkom posljednjeg desetljeća postojanja Odsjeka za geodeziju.

Razgovor s redovnim profesorom dr.sc. Husno Hrelja, dip.inž.građ.

Diplomirao je na Građevinskom fakultetu u Sarajevu – Odsjek za hidrotehniku 1974. godine. Magistrirao je 1981. godine na Fakultetu građevinskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu i stekao diplomu magistra tehničkih znanosti iz oblasti hidrotehnike.

Na Građevinskom fakultetu u Sarajevu, 1988. godine, uspješno je odbranio doktorsku disertaciju i stekao naučni stepen doktora tehničkih nauka iz oblasti hidrotehnike.

Godine 1998. izabran je u zvanje redovnog profesora za naučnu oblast “Hidrologija i vodoprivreda”. Obavljao je funkciju prodekana za nastavu Građevinskog fakulteta u Sarajevu u periodu od 1993. do 2000. godine, a od 2000. godine do 2004. godine obavljao je funkciju dekana.

Autor je više univerzitetskih udžbenika za studente građevinarstva. Geodeti ga smatraju ekspertom za oblast statistike, te je iz te oblasti držao predavanja kako za građevinare tako i za geodete na postdiplomskom studiju po starom sistemu visokog obrazovanja, tj. prije uvođenja „bolonjskog“ sistema u visoko obrazovanje.

GG: Poštovani profesore Hrelja,

nalazili ste se na čelu Građevinskog fakulteta kada krajem 2003. godine za Odsjek za geodeziju nastaje jedan veoma težak period. U to vrijeme, zbog prerane smrti profesora Faruka Seleskovića, koji je bio tadašnji rukovodilac Odsjeka za geodeziju, činilo se da Odsjek više neće moći funkcionisati zbog nedostatka nastavničkog kadra. Možete li nam reći nešto više o tome kako su riješeni ti problemi i Odsjek sačuvan od zatvaranja?

H: Nakon svega što je za „normalan“ rad Odsjeka učinio prof. Selesković, moram priznati da sam nakon njegove iznenadne smrti bio zabrinut kako dalje. Međutim kada sam na Kolegiju fakulteta dobio jednoglasnu podršku, odnosno bolje reći izričit zahtjev svih članova Kolegija da Odsjek i dalje mora raditi kao da je prof. Selesković među nama, daljnji koraci, iako ne baš sasvim laki, nisu predstavljali veliki problem. Praktično moj zadatak kao dekana sveo se na obezbjeđenje sredstava za rad nastavnika sa fakulteta van Bosne i Hercegovine koje je u prethodnim godinama angažovao prof. Selesković.

GG: Koji su bili najveći izazovi tokom perioda u kojem ste obavljali dužnost dekana?

H: Najveći dio svoga angažmana kao dekana utrošio sam na prepoznavanje Građevinskog fakulteta ne samo kao školske ustanove nego i naučne ustanove, koja zaslužuje povjerenje studenata i društva općenito, a istovremeno je prepoznata kao naučna institucija koja društvu može ponuditi kvalitetnu i efikasnu uslugu u rješavanju svih problema u oblasti građevinarstva i geodezije. Praktično taj moj rad se u najvećem dijelu sveo na integraciju zavoda/instituta Građevinskog fakulteta, do tada samostalnih pravnih subjekata, u okrilje fakulteta, kao njegovih organizacionih jedinica a u skladu sa novim Zakonom o univerzitetu. To je izazvalo strahovito velike otpore većine zavoda/instituta uz ne malu podršku i pojedinih zaposlenika Fakulteta.

Ovaj problem je posljedica neshvaćanja zavoda/instituta kao suštinskih dijelova fakulteta, čiju djelatnost nedjeljivo moraju da čine nastavno-naučni, naučno-istraživački, istraživačko-razvojni i stručni rad. Situaciju je dodatno pogoršalo i ponašanje institucija zaduženih za visoko obrazovanje koje su, braneći neke svoje interese i stečene pozicije, potiskivali obrazovanje na marginu društvenog interesa te tako nisu, a mogli su pomoći da se problem integracije zavoda/instituta u okrilje fakulteta uspješno riješi. Taj problem ni danas nije u potpunosti riješen.

GG: Kako komentirate odnos vlada na različitim nivoima u BiH te njihovih ministarstava za obrazovanje prema procesu obrazovanja geodetskih stručnjaka u BiH?

H: Mislim da se ponašanje institucija zaduženih za visoko obrazovanje ne može posmatrati izdvojeno spram njihovog odnosa na proces obrazovanja samo geodetskih stručnjaka. To ponašanje je jednako spram svih institucija visokog obrazovanja. Posljedica takvog ponašanja je to da se na najvećem broju fakulteta djelatnost svela na „goli“ nastavni proces a sve ostalo (na primjer obnova učioničkog i laboratorijskog prostora, te naučno-istraživački i stručni rad nastavnika i asistenata) je gotovo stalo. Naš fakultet mora biti zadovoljan činjenicom, da i pored svih teškoća vjerovatno spada u red malobrojnih fakulteta gdje je situacija nešto bolja, odnosno prethodno pobrojani problemi nisu tako drastično izraženi.

GG: Kako komentarišete stanje Odsjeka za geodeziju u trenutku 40. godišnjice osnivanja?

H: Onaj ko zna kroz šta je sve prošao Odsjek za geodeziju u prethodnim godinama, trebao bi biti zadovoljan trenutnim stanjem na Odsjeku. Tu prvenstveno mislim na kadrovsku situaciju koja se iz dana u dan popravlja. Međutim, ostaje dosta problema koje u budućnosti treba rješavati i čija rješenja treba da traže isključivo zaposlenici Odsjeka. Tu prije svega mislim na aktiviranje Instituta za geodeziju. Bez rezultata u naučno-istraživačkom i stručnom radu nastavnika i asistenata Odsjeka nema „kompletnog“ nastavnika, odnosno dugoročno gledano, „učiteljski“ angažman na Fakultetu pretvorit će nas u loše i površne profesore i još lošije naučnike.

GG: Kako vidite Odsjek za geodeziju u trenutku 50. godišnjice osnivanja?

H: Odsjek vidim kao Geodetski fakultet. Imajući u vidu brojne administrativne prepreke koje slijede u procesu transformacije Odsjeka za geodeziju u Geodetski fakultet, možda taj proces transformacije do tada neće biti u potpunosti okončan, ali nadam se da će barem biti u završnoj fazi. Da bi se to postiglo, uz jednoglasnu saglasnost i želju svih zaposlenika Odsjeka, na tome treba već danas početi raditi. To je po meni neminovan proces jer se geodezija više ne može posmatrati samo kao „prateća“ naučna oblast u sklopu drugih naučnih oblasti kao što je to građevinarstvo, šumarstvo ili poljoprivreda.

GG: Poznato nam je da ste urednik bosanskohercegovačkog stručnog glasila iz oblasti hidrotehnike. Kako se zove taj časopis i koliko puta godišnje izlazi. Možete li povući paralelu sa našim časopisom?

H: Nažalost časopis koji spominjete a koji se zvao „Vodoprivreda“ (štampan dva puta godišnje) davno je prestao da izlazi. On je bio nasljednik časopisa „Naša vodoprivreda“ koji je u organizaciji Vodoprivrede Bosne i Hercegovine izlazio dugi niz godina, sve do 1992. godine.

Razlog prestanka njegovog izlaženja je nedostatak radova koji bi se objavljivali u njemu. Osim radova kolega iz zemalja nastalih raspadom bivše Jugoslavije, gotovo u potpunosti su izostali radovi istraživača iz Bosne i Hercegovine. Ono što je interesantno, a zahvaljujući Agenciji za vodno područje sliva rijeke Save, je da su bili obezbjeđeni kontinuirani izvori finansiranja ne samo štampanja časopisa, nego i novčanih nadoknada autorima i recenzentima radova. Po svojoj koncepciji u biti se nije razlikovao od Geodetskog glasnika, koji osim radova, ima i neke druge dodatne sadržaje.

GG: Imate li sugestije uredništvu Geodetskog glasnika koje bi mogle olakšati rad i pomoći u pronalaženju načina finansiranja neophodnog za održavanje kontinuiteta izlaženja časopisa?

H: Poznavajući način rada u nekoliko uredništava naučno-stručnih časopisa u Srbiji i Hrvatskoj, te moje skromno iskustvo, kontinuitet izlaska časopisa i sve ono što prati njegovo izlaženje ipak se u najvećem dijelu bazira na entuzijazmu i vrlo ozbiljnom radu glavnog urednika. Iznalaženje finansiranja danas je ozbiljan problem ponajviše zbog toga što je teško naći institucije koje će prepoznati značaj objavljivanja rezultata naučno-istraživačkog i visoko-stručnog rada. Dakle, nemam neki poznat ili isproban recept kako obezbjeđiti finansiranje kontinuiranog izlaženja časopisa.

GG: Možete li komentirati činjenicu da Geodetski glasnik od ove godine prati relevantna baza podataka EBSCO Publishing?

H: Smatram to značajnim uspjehom, prvo jer to dosta govori o kvalitetu Geodetskog glasnika, a drugo to puno znači i za autore članaka koji se objavljuju u njemu jer se objavljeni radovi na taj način dodatno i pozitivno vrednuju.

GG: Šta biste poručili čitaocima Geodetskog glasnika?

H: Idealno bi bilo da svaki inženjer koji radi u bilo kojoj oblasti geodezije, a koji drži do svoje reputacije i obaviještenosti, čita Geodetski glasnik, naravno uz uslov da redakcija časopisa nastavi sa podizanjem kvaliteta radova, da časopis učini što raznovrsnijim u pogledu razmatrane naučne problematike i što zanimljivijim za njegove čitaoce. Čitaoci su jedine mjerodavne sudije uspješnosti časopisa i napora njegovog uredništva. Podrška čitaoca je osnovni preduvjet da se održi dinamika i obim izlaženja sa naučnim kvalitetom časopisa koji je objektivno već danas solidan. Potrebni su prije svega, autorski radovi čitalaca svih vrsta.

GG: Hvala profesore Hrelja na Vašem vremenu. Bilo je zadovoljstvo razgovarati s Vama.

Razgovarali:

Medžida Mulić i Admir Mulahusić